

יו"ל ע"י מוסדות
שארית ישראל
ווילעדניק בע"ר
קאראסטין
אוקריינא

שארית ישראל

דברי תורה
וסיפורים
מרבנו
הרה"ק רבי
ישראל
דוב בער
מווילעדניק
זצוק"ל

אור העבודה

פנינים מדברי רבינו בעניני עבודה ה'

אור הפרשה

דברי תורה מרבנו על פרשת השבוע

'כי חלק ה' עמו' (דברים לב ט)

כל עבודת ישראל בכלל הוא בבחינת שם הוי"ה הנ"ל, כי ישראל המה 'חלק ה' עמו', פירוש כמו החלק הפרטי מן דבר הכולל הכל, כן הוא כל פרטי נשמה, הוא בחינת פרט אחד להמשכת אלוקות, נלקח מן כח הכולל כל הכוחות הפרטיים, והוא בחינת העשר ספירות דאצילות הכולל כוחות הפרטיים כביכול בתכלית הייחוד, בבחינת איהו וחיוהי כנ"ל, ואני ה' לא שנית, ובבחינת המשכת הייחוד הנ"ל, הוא כל עבודת ישראל.

(עמוד קמו)

'כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף' (דברים לב יא)

כמו שכתוב 'כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף', דהיינו צדיקים שבכל דור ודור, הם המגינים על אנשי דורם.

(עמוד רח)

והנה יש מבית ישראל שעוסקים בתורה ועבודה, ונוהרים בכלל מכל דברים האסורים, וגם רצונם להתקדש בדברים המותרים גם כן, אך מגודל הטרידה מגלות המר אין להם כח לצאת מקליפת נוגה האוחזת וסובבת עליהם מכל צד, ואינם יכולים לטהר לבם אילו יתברך באמת, ונופלים במחשבות זרות וכו', וע"י כן נופלים לפעמים בדברים האסורים גם כן, ולכן נאמר אצלם 'יעקב' י' עקב, שנמשך הי' שהוא הנקודה בבחינת עקביים סוף המדריגות, רק שיש אצלם בבחינת התולעת המכלה הכל ח"ו כנ"ל, ויש בחינת מתים, רשעים בחייהם קרויים מתים (ברכות יח:), שאין רצונם כל לטהר עצמם ולקדש עצמם אליו יתברך, הן בדברים המותרים כלל וכלל לא, ואפילו בדברים האסורים כנ"ל ג"כ אינם נזהרים, ואין להם בחינת יעקב המשכת הנקודה בבחינת עקביים, כי אינם רוצים בנקודה לגמרי, רק שמכל מקום מצד שורשם ומקורם שהוא מבחינת ישראל 'לי ראש'.

(עמוד מב)

זמני
כניסת
ויציאת
השבת

קאראסטין

6:55

אנטוורפן

7:31

לונדון

6:53

ניו יורק

6:41

בני ברק

6:21

ירושלים

6:06

כניסת השבת

8:00

8:38

7:56

7:49

7:18

7:17

יציאת השבת

8:23

9:00

8:17

8:10

7:53

7:56

רבינו תם

הכנה משבת לחול

אין מכינים משבת לחול, ולכן אסור להדיח כלים בשבת לצורך החול.

אם צריך לכוס אחד בשבת – מותר לו להדיח אפי' עשר כוסות, הואיל וכל אחד מהם ראוי לו בשבת.

אין להציע המיטה לצורך חול, מ"מ אף כשאינו עתיד להשתמש במיטה בשבת, אם הוא דבר מגונה ובזיון שתעמוד המיטה כך – מותר לו להציע, וזה נחשב כצורך השבת.

מותר להחזיר אוכלים ומשקים למקרר לאחר גמר הסעודה, ואין זה נחשב כהכנה משבת לחול לפי שהמקרר נחשב כמקומם של המאכלים, וזה מותר אף באופן שלא יתקלקלו אם יישארו מחוץ למקרר.

מותר להחזיר את המגבת לבית לאחר הטבילה במקוה, ואין זה נחשב כהכנה, לפי שמקומה של המגבת היא בבית.

התשובה כשהוא באופן כזה לעצמותו יתברך שהוא למעלה משום ידיעה, אז יוכל להיות מחוק או מרוק ברחמין הרבים, ולא על ידי ייסורים (ראה ברכות יז.), אבל לא בכל עת וזמן יכולים להגיע לבחינה זו שהוא בחינת יום הכיפורים, שעבודתו בכך גדול שייכנס לפני ולפנים כנ"ל (יומא סא.), על כן צריך להיות בחינת יסורים למרק החטאות.

ולכן אומרים ביום הכיפורים מחוק או מרוק ברחמין ולא על ידי יסורים, מפני שאז מאיר בחינת כתר [ראה עבודת יום הכיפורים להרמ"ק אות טז, ובסידור הרב ליום הכיפורים], ולכן אומרים קדושת כתר בכל התפילות של יום הכיפורים.

(עמוד לד)

יום ד' י"ב תשרי – הרה"ק ר' אברהם המלאך בהרה"ק ר' דוב בער המגיד ממעזריטש זצ"ל

הרה"ק ר' יחיאל מיכל בהרה"ק ר' משה מזוועהיל זצ"ל

•

יום ה' י"ג תשרי – הגאון רבי עקיבא איגר ב"ר משה זצ"ל

הרה"ק ר' שמואל בהרה"ק ר' מנחם מנדל (מהר"ש) מליובאוויטש זצ"ל

הרה"ק ר' ישראל בהרה"ק ר' אברהם יעקב מסאדיגורה זצ"ל

•

יום ו' י"ד תשרי – הרה"ק ר' שלום שכנא מפראבייטש בהרה"ק ר' אברהם המלאך זצ"ל

הרה"ק ר' ישראל ב"ר שבתי (המגיד מקאזניץ) זצ"ל

הרה"ק ר' מרדכי בהרה"ק ר' יחיאל מיכל מזוועהיל זצ"ל

יום שבת קודש ח' תשרי – הרה"ק ר' נח בהרה"ק ר' מרדכי מלעכוויטש זצ"ל

הרה"ק ר' אלעזר ניסן מדרהוביטש בהרה"ק ר' משה בעל הישמח משה זצ"ל

הרה"ק ר' שלמה בן ציון מטשרנוביל בהרה"ק ר' ישעי' משולם זושא זצ"ל

•

יום א' ט' תשרי – הרה"ק ר' נפתלי הערצקא ב"ר יעקב פרץ מראצפערט זצ"ל

•

יום ב' יום הכיפורים – הרה"ק ר' נפתלי חיים מדז'יקוב בהרה"ק ר' מאיר זצ"ל

**לקראת יומא דהילולא
הרה"ק ר' שלום שכנא
מפראבישט זי"ע**

רבינו הרה"ק ר' שלום שכנא מפראבישט זי"ע בחר לו דרך נסתרה שלא מצאה חן בעיני החסידים של הרה"ק רבי נחום מטשרנוביל, וביקשו מרבם שיגיד לו על ההתנהגות כזה, ודיבר עמו ואמר לו משל על דרכו, וכאשר שמע הרה"ק רבי נחום את דבריו ראה אשר "על דרכיו נגה אור" ואמר לו: "עתה לך בני כאשר אתה רוצה ותתנהג באשר תחפוץ" ופסק מלאמר לו מאומה.

דרכו של הרה"ק רבי נחום היה להתפלל כותיקין וללמוד אח"כ כל היום, ואילו חתן בתו (רבינו) התפלל רק בשעה תשע ולא ראו אותו לומד.

ביקשו החסידים של הרה"ק רבי נחום מטשרנוביל שידבר עם חתנו על כך, עד שביום אחד בבוקר אמר רבי נחום שילך לדבר עימו, ונכנס לביתו והרה"ק רבי שלום היה עדיין ישן, וכאשר פתח דלת חדרו נשאר עומד על מפתן הדלת ולא נכנס, ושאלו אותו החסידים למה לא נכנס, והשיב להם: "ראיתי את הבעש"ט הק' עומד אצלו מצד אחד והמגיד הק' ממזריטש עומד מצד השני ומדברים עמו בסודי רזין, ואיך יכולתי להיכנס?" ומאז הפסיקו החסידים לדבר עליו.

רבינו היה מסתיר מאוד את מעשיו ואת עבודת ה' שלו. כשהיה סמוך על שולחן חותנו זקנו הרה"ק רבי נחום מטשרנוביל זי"ע היה רגיל להיכנס אצלו בכל שבת ויו"ט לאמור לו שבתא טבא - יומא טבא.

פעם אחת ביום הראשון של ראש השנה לא יכל רבינו להתרומם בתפילתו במדרגה הראויה לו, ויאמר אל ליבו: "אם כן למה זה אנוכי עומד מלמעלה - בקיר המזרח", וירד ועמד בקרן זווית והתפלל. אחר התפילה נכנס אצל הרה"ק רבי נחום ויברכו זה את זה כנהוג ויצא, ביום השני התפלל רבינו כראוי לו, ויהי אחר התפילה כשנכנס רבינו אצל הרה"ק רבי נחום, קרא לו הרה"ק רבי נחום: "איפוא הן הנשמות אשר דחקו עצמן להתקרב אצלך אתמול כשהתפללת בקרן זווית?"

סיפר הרה"ק האדמו"ר ר' ישראל מרוז'ין: אבי היה פעם אחת אצל הרה"ק הרב אריה לייב משפולי בשבת. הרה"ק היה זקן מופלג ואבי היה אברך ולמרות זאת כיבד את אבי מאוד מאוד, בכל שלוש הסעודות הושיב את אבי בראש השולחן והוא ישב בצד השולחן, גם אירע באותו זמן בהיות אבי אצלו, ישב אבי בחדרו ושתה קפה, והרבה אנשים עמדו סביבו במעגל, והרה"ק משפולי עמד בחוץ והקשיב למעשה שסיפר אבי מישמעאל אחד.

כל אלו שעמדו מסביב חשבו שדברים כהווייתן כומו שהוא מספר, אולם אחר המעשה ניגש הרה"ק משפולי ואמר לאבי: "אני למדתי מהמעשה הזה כוונות של טל וגשם", ואמר אבי: "איי, הזקן הזה לא איש בער הוא!". כשרצה אבי לנסוע משם נפרד מהרה"ק משפולי, והוא ביקש מאבי שיברך אותו, ואבי לא רצה ואמר לו: "הלוא אתה זקן וישיש ברכו אתם אותי", ולא רצה, ואחר הוויכוח שביניהם זה אומר בכה וזה אומר בכה, הגיעו לידי פשרה, שאבי יברך את הרה"ק קודם ואח"כ יברך הוא את אבי.

וכן היה שהניח אבי ידיו הקדושות על ראש הרה"ק ובירך אותו, וכאשר הרים את ידיו מעל ראשו, אמר הרה"ק לאבי: "עכשיו נעלם", ולא רצה לברכו כי לא החזיק את עצמו ראוי לכך מפני ענוותנותו הגדולה, אלא מאבי הוא הצליח להוציא את הברכה.

סיפר הרה"ק מרוז'ין זי"ע: א: בעל בית-מרזח אחד בא פעם אל אבי זי"ע וסיפר שהאדון שלו רוצה לדחותו קודם פסח ולתת את בית-המרזח למישהו אחר והוא יאבד את פרנסתו, והיה אבי יושב ומספר סיפורי מעשיות, וקודם צאתו שאל בעל הבית-מרזח: "רבי! ומהו התשובה על זה שביקשתי?", אמר לו אבי: "כבר עשיתי לך טובה עם הסיפורים שלי, לך לשלום". ואכן הפריץ השאיר אותו על כנו.

פעם אחת ר' נחום מצ'רנוביל שאל אותו ממחרת ראש השנה: "מדוע ביום הראשון ראיתי מלאכים ושרפים מסתובבים סביבך, וביום השני כבר לא ראיתי?". והשיב לו רבינו: "ביום השני נתעליתי למדרגה גבוהה כזו, שהם לא היו יכולים עוד לגשת אליי".

כשהגיע לרבינו שאל אותו רבינו באיזה סגנון חייטות הוא מתמקצע, ענה החייט שמומחיותו היא בבגדים אירופאים וגרמנים.

שאל אותו רבינו: ד"צ ד"צ? אתה יודע מהם ראשי התיבות של ד"צ? לא ידע החייט מה לענות. אמר לו רבינו: ראשי התיבות הם דאי טשארקע, דאברא טשארקע [-תן כוסית, כוסית טובה]. אתה לגמת קצת וודקה, קינחת לגימתך בפת גויים, ואחר כל אכלת בשר דבר-אחר.

כששמע החייט דברים אלו נחרד מאוד, נפל על אפיו ארצה, ופרץ בבכיות ויללות עצומות, וביקש מרבינו דרך תשובה לחטאיו. רבינו נתן לו דרך תשובה וחייט זה הפך ליהודי ירא שמים מרבים.

•

סיפר הרה"ח ר' בנימין מרדכי מווילעדניק שפעם פגש יהודי שאינו מכיר, ותוך כדי ההיכרות הבין אותו יהודי שר' בנימין מרדכי הוא מווילעדניק, אמר לו הלה כי גם הוא מאנשי ווילעדניק, ומעשה שהיה כך היה.

אביו של יהודי זה היה חשוך בנים במשך הרבה שנים ל"ע, פעם נסע אל רבינו בוילעדניק, והתאונן בפניו על מר גורלו וביקש להיוושע מברכתו. רבינו הבטיח לו שבעז"ה יוולדו לו בנים.

כשעמד אביו לחזור לביתו נכנס אל רבינו להיפרד לשלום, פתח רבינו את הסידור שהיה מונח על השולחן והנה הוא נפתח בהגדה של פסח, ורבינו החל לקרוא בקול רם 'מעשה ברבי אליעזר בן עזריה' וכו'.

אבי לא הבין אז את כוונת רבינו וחזר לביתו שמח וטוב לב, ומאושר מברכת רבינו, כשנה לאחר מכן כליל הסדר הראשון בעת אמירת ההגדה, כשהתחיל אבי לומר 'מעשה ברבי אליעזר בן עזריה', פתחה המיילדת את הדלת ובישרה לו בברכת מזל טוב על הולדת הבן בשעט"מ.

אני הוא אותו בן שנולד מברכתו והבטחתו של הרבי, סיים אותו איש את סיפורו, ולכן אני מחשיב את עצמי כאחד מאנשי ווילעדניק...

סיפר המשמש בקודש הרה"ח ר' נטע: פעם אחת בשולחן הטהור שערך רבינו כליל שבת, בשעה שעמד רבינו לקדש על היין, הגבהתי את הכוס כמנהגי והנחתיה על יד רבינו, רבינו החזיק את הכוס, אבל לפני שפתח באמירת הקידוש הניח את הכוס על השולחן ונשאר לעמוד על מקומו כשהוא שקוע בשרעפיו.

כעבור זמן מה רמז לי רבינו שאתן לו שוב את הכוס. כמובן שעשיתי כדבריו, שוב החזיק רבינו את הכוס למשך כמה רגעים ואז הניחה על השולחן, וצויה לי לקרוא לשני האנשים שישבו ליד התנור.

נגשו השניים אל רבינו, ורבינו פנה אל הראשון בשאלה: מאין אתה. ענה הלה, מהעיר שקלוב אנוכי. האם נמנה אתה על החסידים, שאל רבינו. כן, הייתה תשובתו. פנה רבינו אל השני ושאלו את אותן השאלות, והוא השיב שהוא מהעיר מוהילוב ואין הוא נמנה על עדת החסידים.

אם כן, אמר רבינו, אתם דומים למדין ומואב שתמיד היו צוררים זה לזה, ורק כדי להילחם עם ישראל השלימו ביניהם, וגם אתם השלמתם ביניכם ועשיתם יד אחת רק כדי לדבר עלי דברי ביוון.

נבהלו השניים, הודו על האמת והתוודו בפני רבינו בבכי רב על חטאתם כי רבה היא, וביקשוהו בבכי תחנונים שימחול להם. רבינו לא היה יכול לשאת את בכיים המר ומחל על עוונם.

•

עוד סיפר הרה"ח ר' נטע הנ"ל, פעם אחת בא להתגורר בעיר זיטומיר חייט אחד, ההצלחה האירה לו פניה עד שכעבור זמן קצר עלה קרנו מעל שאר החייטים, והם החלו לקנא בו ולהצר את צעדיו. עד מהרה נודע להם כי אותו חייט עריק הוא, ועתה באו אליו ואיימו עליו שבאם יעזוב את מלאכת החייטות מוטב, ואם לא ימסרו אותו למלכות.

נאלץ החייט לעזוב את מלאכתו, והפך לבעל עגלה. אך כשראה שאין הוא מצליח במלאכה זו, נסע אל רבינו לשאול בעצתו, האם מוטב שיעבור לעיר אחרת ושם להתחיל שוב במלאכת החייטות.

